

SUOMEN AKATEMIA
TIETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Tutkimuksen huippuyksikköohjelma

Maiju Gyran
tiedeasiantuntija
Terveysten tutkimuksen yksikkö

1 5.5.2010

TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Kansallinen tutkimuksen huippuyksikköohjelma

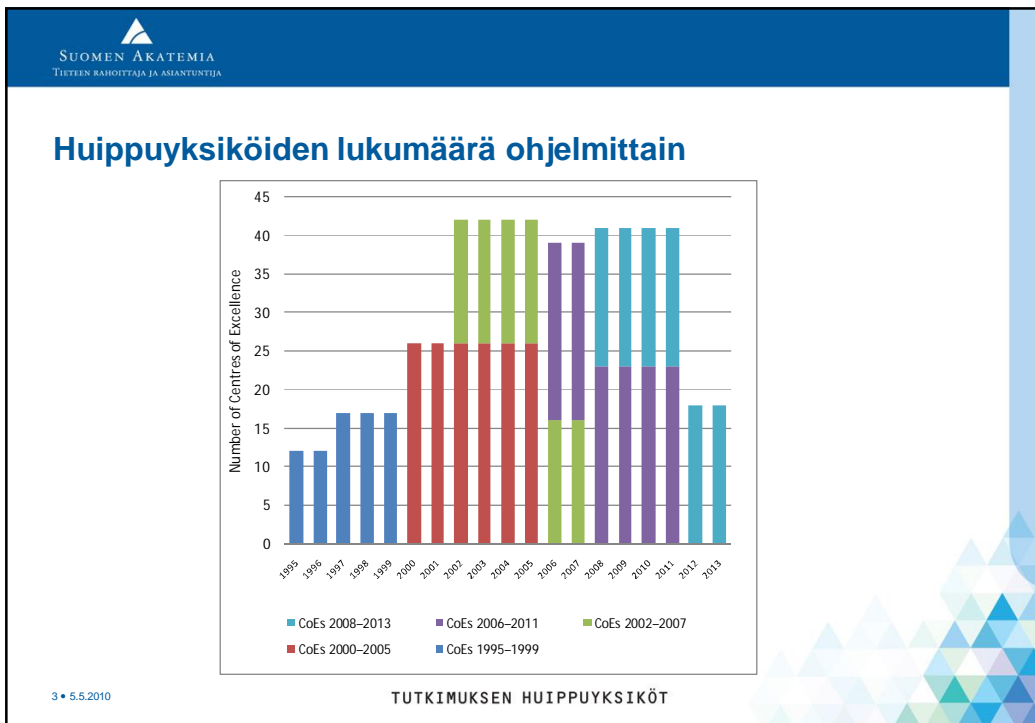
1995–1999 • 17 huippuyksikköä					2000–2005 • 26 huippuyksikköä					2006–2011 • 23 huippuyksikköä					2002–2007 • 16 huippuyksikköä					2008–2013 • 18 huippuyksikköä										
1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013

Nykymuotoiset huippuyksiköt

2 • 5.5.2010

TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIETEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Vaikuttavuusarviointi

- Suomen Akatemian julkaisu 1/09

Johtopäätökset ja suositukset

- Huippuyksikköohjelmia voidaan pitää onnistuneina ja niitä tulee jatkaa.
- Ohjelman suurin lisäarvo on syntynyt huippututkimuksen toimintaympäristöjen kehittämisestä ja panostus tutkijankoulutukseen on ollut merkittävä.
- Ohjelmalla on ollut laajempia vaikutuksia tutkimusjärjestelmään, siten että kilpailu ja erityisesti kansainvälisessä kilpailussa pärjääminen nähdään välttämättömänä ja tavoiteltavana.

The image shows the cover of a report titled 'KANSALISTEN TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖOHJELMIEN 2000-2005 JA 2002-2007 VAIKUTTAVUUSARVIOINTI'. The cover features a photograph of a child looking at a globe. The text on the cover includes 'Suomen Akatemian julkaisu 1/09', 'KANSALISTEN TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖOHJELMIEN 2000-2005 JA 2002-2007 VAIKUTTAVUUSARVIOINTI', and the names of the authors: 'Matti Hyyti, Tuomas Hyyti, Pasi-Petri Ahonen, Pasi Pienala, Gaisa Consulting Oy'. The Suomen Akatemia logo is at the bottom.

4 • 5.5.2010

TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

 SUOMEN AKATEMIA
TETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikköpolitiikan uudistaminen

- Kansallisen huippuyksikköstrategian (1997) uudistaminen, uusi linjaus paperi
- Pohjautui huippuyksikköohjelmien vaikuttavuusarviointiin ja kokemuksiin
- Huomioitiin kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset
- Muutoksia:
 - Huippuyksikkökausien lukumäärää ei rajoiteta
 - Huippuyksiköt voivat hakea yleistä hankerahoitusta viimeisellä 3-vuotis kaudellaan

5 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

 SUOMEN AKATEMIA
TETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikkö

on tutkimus- ja tutkijankoulutusyhteisö, joka kuuluu oman alansa kansainväliseen parhaimmistoon. Se voi koostua yhdestä tai useasta kiinteässä yhteistyössä keskenään toimivasta korkeatasoisesta tutkimusryhmästä, jotka toimivat yliopistossa, tutkimuslaitoksessa tai useassa eri organisaatiossa, mahdollisesti myös yhteistyössä yritysten kanssa.

- On luova ja tavoitteellinen tutkimusympäristö, jossa yhdistyvät kansainvälinen huippututkimus ja korkeatasoisen tutkijauran edistäminen ja tukeminen kaikissa uran vaiheissa
- uudistaa tieteellistä tutkimusta ja osaamista
- on ammattimaisesti johdettu kokonaisuus, jolla on selkeä ja haasteellinen tutkimusvisio
- on kilpailukykyinen hakiessaan kansainvälistä tutkimusrahoitusta
- voi aihealueesta riippuen olla tärkeä osa strategisen huippuosaamisen keskittymiä.

6 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIETEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikköohjelmilla

- luodaan toimintaedellytyksiä tutkimusryhmien yhteenliittymille
- luodaan mahdollisuuksia tieteellisten läpimurtojen saavuttamiseen tieteen- ja tutkimusalojen rajapinnoilla
- tehostetaan tutkimusinfrastruktuurien käyttöä
- verkotetaan huippuyksiköitä kansallisesti ja kansainvälisesti
- kehitetään ja tuetaan tutkimusyhteistyötä parhaiden kansainvälisten tutkijoiden ja tutkimusryhmien kanssa
- edistetään tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta
- on vaikutusta suomalaiseen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmään
- pyritään edistämään huippuyksikön ja sen taustaorganisaatioiden strategioiden yhteensopivuutta
- nostetaan suomalaisen tutkimuksen laatutasoa ja kansainvälistä kilpailukykyä, näkyvyyttä ja arvostusta.

7 • 5.5.2010

TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIETEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Kenelle?

- Huippuyksikköohjelmat ovat avoimia kaikille tieteenaloille.
- Kansainvälisen tason huippututkijoille, jotka johtavat isoa tutkimusryhmää tai tutkimusryhmien yhteenliittymää.
- Yleensä huippuyksikköhaussa menestyneet ovat olleet akatemiaprofessoreita, professoreita tai tutkimusjohtajia (neliportaisen tutkijanuramallin 4. porras)

lkm

Huippuyksikköjohtajien ikä rahoituksen alkaessa

ikä	lkm
40	0
42	1
44	3
46	2
48	5
50	6
52	11
54	9
56	4
58	8
60	2
62	3
64	1
66	2
68	0

8 • 5.5.2010

TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIEHEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Mitä rahoitetaan?

- Rahoitus on tarkoitettu kaikkiin hankkeen kustannuksiin, esim.
 - tutkimusryhmän palkkoihin, tutkimuskuluihin, matkakuluihin, kotimaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja liikkuvuudesta sekä kansainvälisten hankkeiden valmistelusta aiheutuviin kuluihin.
- Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan täysipäiväiseen palkkukseen voidaan perustellusta syystä myöntää enintään vuoden rahoitus, esimerkiksi ulkomailta paluun yhteydessä. Samoin vastuullisen johtajan omaa palkkaa voi sisällyttää enintään vuoden verran silloin, jos hän työskentelee ulkomailla, toisessa tutkimusorganisaatiossa tai yrityksessä Suomessa.
- Kustannuslaskennassa sovelletaan kokonaiskustannusmallia. Akatemian rahoitusosuus on enintään 80 %.

9 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TIEHEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikkörahoitus

- Huippuyksikköohjelmien rahoitus on määräaikaista (6 vuotta).
- Huippuyksikköiden sopimus pohjaiseen rahoitukseen osallistuvat Akatemian lisäksi huippuyksikköiden taustaorganisaatiot eli yliopistot ja tutkimuslaitokset, muita rahoittajia, säätiöitä ja yrityksiä.
- Rahoitus 283 000–686 000 €/vuosi/huippuyksikkö (2008–2013)
- Keskiarvo n. 480 000 €/vuosi/huippuyksikkö (2008–2013)

10 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikkörahoitus

2000 - 2005

- 26 huippuyksikköä
- Suomen Akatemia (55.3 M €), Tekes (10.8 M €)

2002 - 2007

- 16 huippuyksikköä
- Suomen Akatemia (33.1 M €), Tekes (5.3 M €)

2006 – 2011

- 23 huippuyksikköä
- Suomen Akatemia (63.1 M €), Tekes (4.0 M €), yritykset (0.2 M €)

2008-2013 (vuosille 2008-2010)

- 18 huippuyksikköä
- Suomen Akatemia (26.0 M €), yritykset (0.57 M €)

11 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

SUOMEN AKATEMIA
TETEEN RAHOITTAJA JA ASiantuntija

Huippuyksikköohjelma 2006–2011

- Adaptive Informatics Research
- Ancient Greek Written Sources
- Cancer Biology
- Complex Disease Genetics
- Computational Complex Systems Research
- Computational Molecular Science
- Computational Nanoscience
- Evolutionary Genetics and Physiology
- Evolutionary Research
- Global Governance Research
- Inverse Problems Research
- Learning and Motivation Research
- Low Temperature Quantum Phenomena and Devices
- Metapopulation Research
- Nuclear and Accelerator Based Physics
- Plant Signal Research
- Political Thought and Conceptual Change
- Process Chemistry
- Signal Processing
- Study of Variation, Contacts and Change in English
- Systems Neuroscience and Neuroimaging Research
- Translational Genome-Scale Biology
- Virus Research

12 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

 SUOMEN AKATEMIA
TIEHEN RAHOITTAJA JA ASIAANTUNTIJA

Huippuyksikköohjelma 2008–2013

- Algorithmic Data Analysis Research
- Analysis and Dynamics Research
- Cardiovascular Diseases and Type 2 Diabetes Research

- Foundations of European Law Policy Research
- Functional Printable Materials
- Generic Intelligent Machines Research

- Host Defence Research
- Integrative Photosynthesis and Bioactive Compound Research at Systems Biology Level
- Interdisciplinary Music Research

- Microbial Food Safety Research
- Molecular Imaging in Cardiovascular and Metabolic Research
- Philosophical Psychology, Morality and Politics: Human Conduct in the History of Philosophy

- Physics, Chemistry, Biology and Meteorology of Atmospheric Composition and Climate Change
- Public Choice Research
- Research on Mitochondrial Disease and Ageing

- Smart Radios and Wireless Research
- Trophic Factors in Neuronal Development, Plasticity and Disease
- White Biotechnology/Green Chemistry Research

13 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

 SUOMEN AKATEMIA
TIEHEN RAHOITTAJA JA ASIAANTUNTIJA

Huippuyksikköohjelma 2012–2017

- Hakuilmoitus julkaistu 15.12.2009
- Kaksivaiheinen haku ja arviointi

- aiesuunnitelma 11.1.-26.2.2010
 - päätökset elokuussa 2010
- varsinainen hakemus lokakuussa 2010
 - päätökset kesäkuussa 2011

14 • 5.5.2010 TUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKÖT